

کاشت، داشت و برداشت کنجد

<i>Sesamum indicum</i>				
مرحله آماده سازی و کاشت	<p>آماده سازی زمین: خاک زمین مورد استفاده باید کاملاً از وجود علف هرز، پاکسازی شده و کاملاً نرم و مسطح باشد. در صورت امکان دو بار شخم در جهت عمود بر هم زده شود. خاک‌های دارای بافت متوسط برای رشد توصیه می‌شود. کنجد حساسیت زیاد به شوری خاک داشته و به pH خنثی جهت رشد مطلوب نیاز دارد.</p>	<p>تاریخ کاشت: سه نکته در رابطه با این گیاه: درجه حرارت مناسب جهت سبز کردن، پایداری دمای هوا، عدم انطباق زمان گلدهی با هوای گرم. درجه حرارت جوانه زدن و سبز شدن ۲۰ درجه سانتی‌گراد است.</p>	<p>مشخصات بذر و فواصل کاشت: عمق کاشت معمولاً بین ۲ تا ۵ سانتی‌متر. کاشت به صورت هیرم کاری سبب افزایش جوانه زنی گیاه می‌شود. برای یک هکتار به ۴ تا ۶ کیلوگرم بذر (بر اساس شرایط کشت) نیاز است. فاصله بین ردیف‌ها ۵۰ تا ۶۰ و فاصله بین بوته‌ها ۵ تا ۷ سانتی‌متر در نظر گرفته می‌شود.</p>	<p>ارقام مناسب مناطق گرم: برازجان (پرمحصول، دیررس)، داراب ۲ (پرمحصول و متحمل به بیماری گل سبز)، پاکستانی (پرمحصول، دانه سفید و مناسب قناری)، سنتیک صفی آباد (پرمحصول)، ورامین ۲۸۲۲ (پرمحصول و مقاوم به خوابیدگی)، داراب ۱۴ (پرمحصول)، دشتستان ۲ (پرمحصول)، داراب ۱ (پرمحصول)، هلیل (پرمحصول)</p> <p>ارقام مناسب مناطق شمال کشور: ناز تک شاخه (پرمحصول)، اولتان (پرمحصول)، یکتا (پرمحصول)</p>
مرحله داشت	<p>رطوبت: کنجد در برابر خشکی مقاوم است ولی در دو مرحله زمان گلدهی و اوایل دانه بندی باید رطوبت مورد نیاز در خاک فراهم شود. کنجد در برابر پوسیدگی ریشه و سایر بیماری‌های قارچی حساس است، بنابراین نباید حالت غرقابی و رطوبت اضافی در زمین باقی بماند. سله بستن خاک سبب جلوگیری از جوانه زنی می‌شود.</p>	<p>کود: اضافه کردن ۱۰ تا ۱۵ تن کود حیوانی در هکتار قبل از کاشت و ۵۰ کیلو کود اوره و ۲۰۰-۱۵۰ کیلوگرم کود فسفات آمونیوم قبل از کاشت، همچنین ۱۰۰ کیلوگرم کود سولفات پتاسیم و ۵۰ کیلوگرم کود از ته به صورت سرک در زمانی که بوته‌ها به اندازه ۲۰ سانتی‌متر رشد کرده باشند توصیه می‌شود. طبق بررسی‌های مختلف تقسیط کود نیترژن در سه مرحله از قبل از کاشت تا مراحل میانی رویشی سبب بدست آوردن حداکثر عملکرد (در تراکم ۴۰ بوته در متر مربع) شده است.</p>		<p>به طور کلی استفاده از بذور سالم به هنگام کشت، رعایت تناوب زراعی مناسب، استفاده از واریته‌های متحمل، از بین بردن بقایای محصول و میزبان‌های دیگر به منظور جلوگیری از اشاعه عوامل بیماری‌زای کنجد لازم است.</p>
مرحله برداشت	<p>با فرار رسیدن زمان برداشت، برگ‌های پایینی شروع به زرد شدن نموده و همزمان کپسول‌های تحتانی باز می‌شوند. رسیدگی کپسول‌ها در کنجد از پایین به بالا صورت می‌گیرد.</p>	<p>پس از برداشت بهتر است که کنجدها در معرض جریان هوا قرار بگیرند تا ضمن خشک شدن، همه کپسول‌ها باز شوند.</p>	<p>کنجد به دلیل ریزش دانه در هنگام برداشت به نوع برداشت حساس است و باید حداکثر سرعت برداشت با کمترین، ۴ تا ۶ کیلومتر بر ساعت باشد. معمولاً می‌توان قبل از برداشت از محلول پاشی برای کاهش ریزش در زمانی که ۷۵-۶۵ درصد کپسول‌ها از سبز تیره به سبز روشن تغییر رنگ داده باشند، استفاده کرد</p>	<p>یک تا دو هفته باید دسته‌های کنجد برداشت شده به صورت عمودی در معرض جریان هوا قرار بگیرند. عملکرد این گیاه در هکتار در ایران بین ۹۰۰ کیلوگرم تا ۱۱۰۰ کیلوگرم در هکتار است.</p>